

Věc C-147/21

Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce

Datum podání:

8. března 2021

Předkládající soud:

Conseil d'État (Státní rada, Francie)

Datum předkládacího rozhodnutí:

5. března 2021

Žalobci:

Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises
(CIHEF)

Florame

Hyteck Aroma-Zone

Laboratoires Gilbert

Laboratoire Léa Nature

Laboratoires Oméga Pharma France

Pierre Fabre Médicament

Pranarom France

Puressentiel France

Žalovaní:

Ministre de la Transition écologique (ministryně pro ekologickou
přeměnu, Francie)

Premier ministre (předseda vlády, Francie)

CONSEIL D'ETAT (STÁTNÍ RADA)

[OMISSIS]

rozhoduje

ve sporu

[OMISSIS]

COMITE INTERPROFESSIONNEL DES

HUILES ESSENTIELLES FRANÇAISES

a další

[OMISSIS]

1° Pod č. 433889, v žalobě a replice, které byly zaregistrovány dne 23. srpna 2019 a 31. prosince 2020 sekretariátem pro sporné věci Conseil d'État (Státní rada), Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises, společnost Florame, společnost Hyteck Aroma-Zone, společnost Laboratoires Gilbert, společnost Laboratoire Léa Nature, společnost Laboratoires Oméga Pharma France, společnost Pierre Fabre médicaments, společnost Pranarom France a společnost Puresentiel France navrhují, aby Conseil d'Etat (Státní rada):

1°) zrušila výnos č. 2019–642 ze dne 26. června 2019 o obchodních praktikách zakázaných pro určité kategorie biocidních přípravků z důvodu překročení pravomoci;

2°) případně položila Soudnímu dvoru Evropské unie předběžnou otázku týkající se úplné harmonizace provedené evropským nařízením č. 528/2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání;

3°) [OMISSIS] [Or. 2]

Žalobci tvrdí, že:

- [OMISSIS]

- [OMISSIS]

- výnos postrádá právní základ, jelikož byl přijat v rozporu s evropským nařízením č. 528/2012 ze dne 22. května 2012;

- výnos porušuje právo na vlastnictví chráněné článkem 17 Listiny základních práv Evropské unie a porušuje ustanovení prvního článku dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod;

- výnos je v rozporu se směrnicí 2000/31/ES ze dne 8. června 2000, jelikož představuje neodůvodněnou a nepřiměřenou překážku volného pohybu služeb;

- [OMISSIS]

V žalobní odpovědi zaregistrované dne 17. září 2020 ministryně pro ekologickou přeměnu navrhla zamítnutí žaloby. Tvrdí, že žádný z žalobních důvodů není opodstatněný.

[OMISSIS]

2° Pod č. 433890, v žalobě a replice, které byly zaregistrovány dne 23. srpna 2019 a 31. prosince 2020 sekretariátem pro sporné věci Conseil d'État (Státní rada), Comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises (CIHEF), společnost Florame, společnost Hyteck Aroma-Zone, společnost Laboratoires Gilbert, společnost Laboratoire Léa Nature, společnost Laboratoires Oméga Pharma France, společnost Pierre Fabre médicaments, společnost Pranarom France a společnost PuresSENTIEL France navrhuji, aby Conseil d'Etat (Státní rada):

1°) zrušila výnos č. 2019–643 ze dne 26. června 2019 o obchodní reklamě pro určité kategorie biocidních přípravků z důvodu překročení pravomoci;

2°) případně položila Soudnímu dvoru Evropské unie předběžnou otázku týkající se úplné harmonizace provedené evropským nařízením č. 528/2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání;

3°) [OMISSIS]

Žalobci tvrdí, že:

- [OMISSIS]

- [OMISSIS]

- výnos postrádá právní základ, jelikož byl přijat v rozporu s evropským nařízením č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání;

- výnos porušuje právo na vlastnictví chráněné článkem 17 Listiny základních práv Evropské unie a porušuje ustanovení prvního článku dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod;

- je protiprávní v rozsahu, v němž představuje nadměrný zásah do práva na svobodu projevu zaručeného článkem 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod;

- [OMISSIS]

V žalobní odpovědi zaregistrované dne 17. září 2020 ministryně pro ekologickou přeměnu navrhla zamítnutí žaloby. Tvrdí, že žádný z žalobních důvodů není opodstatněný.

[OMISSIS]

S přihlédnutím k:

- Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod;
- Smlouvě o fungování Evropské unie, zejména k jejímu článku 267;
- Listině základních práv Evropské unie;
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012;
- směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000;
- code de l'environnement (zákon o životním prostředí);
- zákonu n° 2018-938 ze dne 30. října 2018;
- [OMISSIS]

[OMISSIS]

S ohledem na následující skutečnosti:

1. Výše uvedené žaloby směřují ke zrušení dvou výnosů přijatých na základě téhož zákona a předkládají k rozhodnutí stejné otázky. Je třeba je spojit do jedné věci pro účely vydání jednoho rozhodnutí.

2. Účelem nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání je podle jeho odstavce 1 článku 1 „zlepšit fungování vnitřního trhu pomocí harmonizace předpisů pro dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání a současně zajistit vysokou úroveň ochrany zdraví lidí i zvířat a životního prostředí. Ustanovení tohoto nařízení vycházejí ze zásady obezřetnosti, která má zajistit ochranu zdraví lidí a zvířat i ochranu životního prostředí. Zvláštní pozornost je třeba věnovat ochraně zranitelných skupin“. Odstavec 2 téhož článku stanoví: „Toto nařízení stanoví pravidla pro: a) vytvoření seznamu účinných látek na úrovni Unie, které smějí být v biocidních přípravcích používány; / b) povolování biocidních přípravků; / c) vzájemné uznávání povolení v rámci Unie; / d) dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání v rámci jednoho nebo více členských států nebo v rámci Unie; / e) uvádění ošetřených předmětů na trh“. Článek 72 téhož nařízení stanoví: „1. Každá reklama na biocidní přípravek musí kromě souladu s nařízením (ES) č. 1272/2008 zahrnovat věty: „Používejte biocidy bezpečným způsobem. Před použitím si vždy přečtěte označení a informace o přípravku“. Tyto věty musí být v rámci celé reklamy jasně rozlišitelné a čitelné. / 2. Inzerenti mohou nahradit slovo „biocidy“ v předepsaných větách jednoznačným odkazem na inzerovaný typ přípravku. / 3. Reklamy na biocidní přípravky nesmějí informovat o přípravku způsobem, který je zavádějící z hlediska

rizik přípravku pro zdraví lidí nebo zvířat nebo pro životní prostředí nebo z hlediska jeho účinnosti. V žádném případě nesmí reklama na biocidní přípravek obsahovat údaje „biocidní přípravek s nízkým rizikem“, „netoxický“, „neškodný“, „přírodní“, „šetrný k životnímu prostředí“, „šetrný ke zvířatům“ nebo jiné podobné údaje“.

3. Nový článek L. 522–18 zákona o životním prostředí, přijatý v článku 76 zákona ze dne 30. října 2018 pro dosažení rovnováhy v obchodních vztazích v odvětví zemědělství a potravinářství a zdravého, udržitelného a všem dostupného potravinového systému, stanoví: *„Při prodeji biocidních přípravků definovaných v článku L. 522–1 jsou zakázány slevy, srážky z ceny, věrnostní slevy, diferenciace obecných a zvláštních prodejních podmínek ve smyslu článku L. 441–1 obchodního zákoníku nebo poskytování kusů zdarma a veškeré rovnocenné praktiky. Veškeré obchodní praktiky, jejichž cílem je přímo nebo nepřímo obejít tento zákaz poskytnutím slev, srážek z ceny nebo věrnostních slev z jiného sortimentu výrobků, které by bylo spojeno s nákupem těchto přípravků, jsou zakázány. / Výnos Conseil d'Etat (Státní rada) upřesňuje kategorie dotčených přípravků v závislosti na rizicích pro lidské zdraví a životní prostředí.“* Nový článek L.522-5-3 zákona o životním prostředí, přijatý zákonem ze dne 30. října 2018, stanoví: *„Jakákoli obchodní reklama pro určité kategorie biocidních přípravků definované ve výše uvedeném nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 je zakázána. Odchylně od prvního pododstavce tohoto článku je reklama určená profesionálním uživatelům povolena v místech distribuce přípravků těmto uživatelům a v publikacích, které jsou pro ně určeny. / Výnos Conseil d'Etat (Státní rada) definuje v závislosti na rizicích pro lidské zdraví a životní prostředí kategorie dotčených přípravků, jakož i podmínky pro prezentaci reklamních sdělení. Tato reklamní sdělení zdůrazňují osvědčené postupy používání a aplikace přípravků ve vztahu k ochraně zdraví lidí a zvířat a k životnímu prostředí, jakož i potenciální rizika pro zdraví lidí a zvířat a pro životní prostředí“.*

4. Napadený výnos č. 2019–642 ze dne 26. června 2019, přijatý na základě nového článku L. 522–18 zákona o životním prostředí, zařazuje do tohoto zákona článek R. 522–16–1, který stanoví: *„Kategorie přípravků uvedené v článku L. 522–18, pro které jsou určité obchodní praktiky zakázány, jsou přípravky spadající do typů 14 a 18 definovaných nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání. / Tato ustanovení se nepoužijí na biocidní přípravky, na které se vztahuje zjednodušený postup povolování podle článku 25 téhož nařízení.“* Napadený výnos č. 2019–643 ze dne 26. června 2019, přijatý na základě článku L. 522–5–3 zákona o životním prostředí, zařazuje do tohoto zákona nový článek R. 522–16–2 tohoto znění: *„I. Kategorie biocidních přípravků uvedené v článku L. 522–5–3, pro které je obchodní reklama pro širokou veřejnost zakázána, jsou následující: 1° Přípravky spadající do typů 14 a 18 definovaných nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání ; / 2° Přípravky typů 2 a 4 definovaných tímtož nařízením a klasifikované podle ustanovení nařízení*

Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 ze dne 16. prosince 2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí jako nebezpečné pro vodní prostředí kategorie 1: akutní toxicita kategorie 1 (H 400) a chronická toxicita kategorie 1 (H 410). / II.- Pokud jde o přípravky uvedené v odstavci I, veškerá reklama určená profesionálním uživatelům je vypracována v souladu s ustanoveními článku 72 nařízení (EU) č. 528/2012 uvedeného v bodě 1° odstavce I. Tato reklama mimoto jasně a čitelně uvádí následující údaje: 1° Dvě věty následujícího znění: „Před každým použitím se přesvědčte, že je nezbytné, zejména na místech navštěvovaných širokou veřejností. Je-li to možné, upřednostněte vždy alternativní metody a přípravky představující co nejnižší riziko pro zdraví lidí a zvířat a pro životní prostředí.“ / 2° Údaj o typu biocidního přípravku přiřazeného výrobku, jak je definován v příloze V výše uvedeného nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012. / III.- Ustanovení tohoto článku se nepoužijí na biocidní přípravky způsobilé pro zjednodušený postup povolování podle článku 25 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání“.

5. Z právních a správních předpisů uvedených v bodech 3 a 4 vyplývá, že jsou zakázány některé obchodní praktiky, jako jsou slevy, srážky z ceny, věrnostní slevy, diferenciacce obecných a zvláštních prodejních podmínek ve smyslu článku L. 441–1 obchodního zákoníku, poskytování kusů zdarma a jakékoli rovnocenné praktiky, stejně jako obchodní reklama určená široké veřejnosti na biocidní přípravky bojující proti hlodavcům a členovcům spadající do typů 14 a 18 přílohy V nařízení ze dne 22. května 2012, s vyloučením biocidních přípravků způsobilých pro zjednodušený postup povolování podle článku 25 téhož nařízení.

6. Zprvce, ačkoli je nesporné, že účinkem obou napadených výnosů je zákaz určitých obchodních praktik a reklamy určené široké veřejnosti na některé biocidní přípravky, které žalující společnosti uvádějí na trh, žalobní důvod vycházející z toho, že tyto výnosy mohou zasáhnout do jejich práva na vlastnictví chráněného článkem 17 Listiny základních práv Evropské unie, není dostatečně konkretizován tak, aby mohla být posouzena jeho opodstatněnost, a nezbyvá proto než jej odmítnout.

7. Zadruhé, ačkoli žalobci tvrdí, že oba napadené výnosy mohou mít za následek pokles prodeje jejich přípravků a ztrátu obrátu, jimi stanovený zákaz obchodních praktik a reklamy pro širokou veřejnost je odůvodněn cíli ochrany veřejného zdraví a ochrany životního prostředí. I kdyby byly okolnosti, na které žalobci poukazují, považovány za prokázané, nemohly by samy o sobě znamenat, že napadené výnosy jsou v rozporu s ustanoveními článku 1 prvního dodatkového protokolu k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

8. Zatřetí, ačkoli žalobci tvrdí, že výnos ze dne 26. června 2019 o obchodní reklamě na určité kategorie biocidních přípravků představuje nadměrný zásah do práva na svobodu projevu zaručeného článkem 10 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, omezení obchodní reklamy určené široké

veřejnosti na biocidní přípravky bojující proti hlodavcům a členovcům, stanovené ve výše uvedeném článku L.522-5-3 zákona o životním prostředí, v žádném případě nezabývá spotřebitele přístupem k informacím a s ohledem na cíl ochrany veřejného zdraví představuje nezbytné a přiměřené opatření. V důsledku toho musí být tento žalobní důvod zamítnut.

9. Začtvrté směrnice 2000/31 ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu stanoví režim volného pohybu služeb a upravuje podmínky, za kterých členský stát může v obecném zájmu zavést přiměřená omezení této svobody. Výnos ze dne 26. června 2019 o obchodních praktikách zakázaných pro určité kategorie biocidních přípravků tím, že stanoví opatření nezbytná a přiměřená cíli ochrany veřejného zdraví, který sleduje, neporušuje směrnici.

10. [OMISSIS] [OMISSIS].

11. [OMISSIS] [žalobní důvody vycházející z vnitrostátního práva]

12. Konečně vzhledem k tomu, že nařízení citované v bodě 2 neobsahuje žádné ustanovení, které by členskému státu umožňovalo stanovit omezující opatření takového druhu, jako jsou opatření uvedená v člancích L. 522–18 a L. 522–5 – 3 zákona o životním prostředí, avšak ani mu to nezakazuje, vyvstává otázka, zda taková opatření, nařízením neupravená, mohou být přijata, aniž by to představovalo odchýlení se od tohoto nařízení nebo jeho porušení a aniž by to bylo na překážku jeho řádnému provádění. Cílem právních předpisů, na jejichž základě byly přijaty napadené správní předpisy, je předejít nevýhodám, které nadměrné používání některých biocidních přípravků představuje pro veřejné zdraví a životní prostředí. Ačkoli tento cíl není v rozporu s cíli výše uvedeného evropského nařízení, zákazy stanovené těmito právními předpisy spadají do oblasti uvádění biocidních přípravků na trh, které má nařízení harmonizovat na evropské úrovni, aniž odkazuje na přijetí prováděcích předpisů členskými státy a aniž jsou takové prováděcí předpisy nezbytné k plnému účinku tohoto nařízení. Odpověď na žalobní důvod vycházející z toho, že napadené výnosy byly přijaty na základě právních předpisů přijatých v rozporu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012, závisí na odpovědi na otázku, zda toto nařízení brání tomu, aby vnitrostátní zákonodárce přijal v zájmu ochrany veřejného zdraví a životního prostředí taková omezující pravidla v oblasti obchodních praktik a reklamy, jako jsou pravidla stanovená v člancích L. 522–18 a L. 522–5 – 3 zákona o životním prostředí.

13. Tato otázka je rozhodující pro vyřešení sporu, který musí Conseil d'État (Státní rada) rozhodnout, a představuje závažné obtíže. Proto je třeba předložit ji Soudnímu dvoru Evropské unie na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie a do doby, než Soudní dvůr rozhodne, přerušit řízení o žalobách comité interprofessionnel des huiles essentielles françaises a společností Florame a dalších.

ROZHODLA:

[OMISSIS] Řízení o žalobách číslo 433889 a 433890 se přerušuje do doby, než Soudní dvůr Evropské unie rozhodne o následující otázce: Brání nařízení ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání tomu, aby členský stát přijal v zájmu ochrany veřejného zdraví a životního prostředí taková omezující pravidla týkající se obchodních praktik a reklamy, jako jsou pravidla stanovená v člancích L. 522–18 a L. 522–5-3 zákona o životním prostředí? Za jakých podmínek může členský stát případně přijmout taková opatření?

[OMISSIS]

[OMISSIS]

PRACOVNÍ DOKUMENT